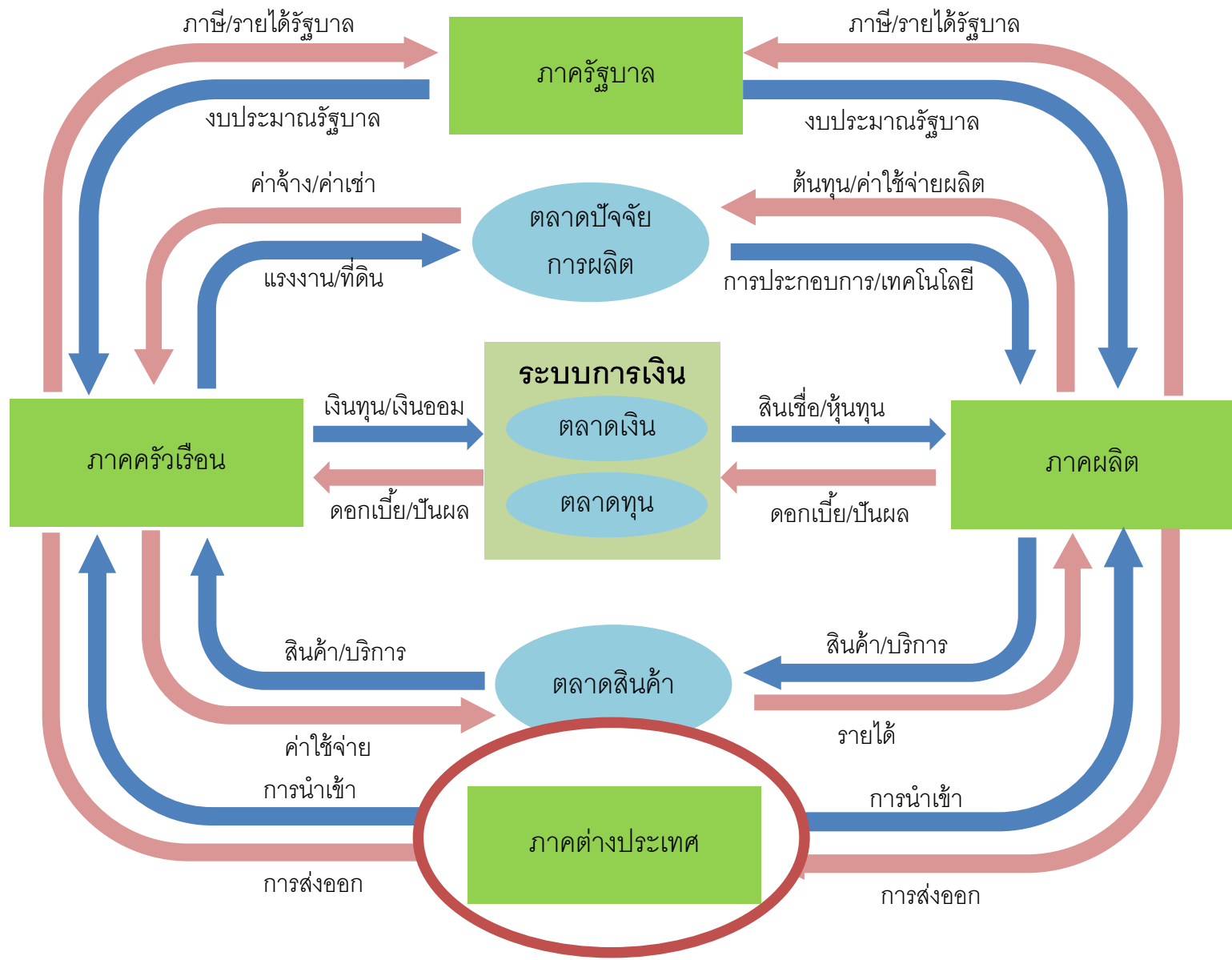

ระบบเศรษฐกิจ

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

สขมใช้จริง

การค้าระหว่างประเทศ

เหตุผลของการค้าระหว่างประเทศ

- ความแตกต่างของปัจจัยการผลิต (Factor Endowment)
- ความแตกต่างด้านความชำนาญของปัจจัยการผลิต (Specialization)

↓
ความสามารถของตน

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

- ทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute Advantage) นำเสนอโดย Adam Smith
- ทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) นำเสนอโดย David Ricardo

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute Advantage)

จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิต ของประเทศ A และ B

ประเทศ	ข้าว 1 เกวียน	ผ้า 1 ผืน
A	20	40
B	30	25

ถ้า ไม่มีการค้าขาย A ต้องใช้แรงงาน 60 md ส่วน B ใช้ 55 md

เมื่อเกิดการค้าขาย A ผลิตข้าวอย่างเดียว ใช้แรงงาน 40 md

ส่วน B ผลิตผ้าอย่างเดียว ใช้ 50 md

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ทฤษฎีการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage)

จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิต ของประเทศ A และ B

ประเทศ	ข้าว 1 เกวียน	ผ้า 1 ผืน
A	10	15
B	25	22

ถ้า ไม่มีการค้าขาย A ต้องใช้แรงงาน 25 md ส่วน B ใช้ 47 md

เมื่อเกิดการค้าขาย A ผลิตข้าวอย่างเดียว ใช้แรงงาน 20 md
ส่วน B ผลิตผ้าอย่างเดียว ใช้ 44 md

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าเสรี (Free Trade Policy)

หมายถึง นโยบายที่รัฐบาลไม่เข้าแทรกแซงการค้าระหว่างประเทศ หรือแทรกแซงน้อยที่สุด ดังนั้น จึงมีลักษณะสำคัญ คือ

- แต่ละประเทศจะผลิตสินค้าที่ตนเองถนัด และมีปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม
- ไม่การให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ ทุกประเทศได้รับการปฏิบัติเหมือนกันหมด
- ไม่มีข้อกีดขวางทางการค้าที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ เช่น เก็บภาษีเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าคุ้มกัน (Protective Trade Policy)

หมายถึง นโยบายที่รัฐบาลเข้าไปแทรกแซงการค้าระหว่างประเทศ เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือเศรษฐกิจด้วยมาตรการต่างๆ โดยมีเหตุผลว่า

๗
การนำเข้า

ผลประโยชน์จากการค้าเสรี อาจไม่ตกกระจายไปในประเทศต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ประเทศที่เสียเปรียบจึงสนับสนุนอุดหนุน

ปัญหาเงินจั้นแน่

ในประเทศ กีดกันสินค้าต่างประเทศ

การค้าเสรี มุ่งผลิตสินค้าเพียงไม่กี่ชนิด ทำให้เกิดการพึ่งพิงต่างประเทศสูง ถ้าเกิดเหตุให้การค้าหยุดชะงัก จะเดือดร้อน

การค้าเสรี ทำให้ รายได้ประเทศ พึ่ง สินค้าส่งออกไม่กี่ชนิด ทำให้รายได้ประเทศขาดเสถียรภาพ

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าคุ้มกัน (Protective Trade Policy)

นโยบายนี้มีหลายมาตรการ ที่สำคัญได้แก่

- การตั้งกำแพงภาษี (import tariff)
- การกำหนดโควตา (import quota) แบ่งเป็น
  - โควตาแบบทั่วไป (global quota)
  - โควตาแบบเลือก (selective quota)
  - โควตาภาษีศุลกากรขาเข้า (tariff quota)

ຈັດປະຊາລາຍ

$\downarrow$ $\rightarrow$ $\sim$

เก็บตัวอย่าง → เก็บจากแหล่ง
เกิดจากน้ำฝน, ดิน, อากาศ

ประเภทอื่น → 68, 85, 61

જડવાનું

ตัวนี้คือของเล่น

ឧកាឧបត្ថម្ភ

ตัวหนา

ตัวนี้ก็ค้นแบบเงยเงย → หารบการเงิน , งบกำไรขาด , งบขาดทุนไป

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

การเงินระหว่างประเทศ

เงิน = เงินบาท → ตัวจริงตลาด

ตลาดเงินตราต่างประเทศ

หมายถึงการตกลงซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ระหว่างผู้ซื้อ/ผู้ขาย

รูปแบบการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

โดยทั่วไปมี 3 รูปแบบ คือ

- การโอนเงินตราต่างประเทศ
- การซื้อขายเงินตราต่างประเทศในรูปธนบัตร เหรียญฯ เช็คเดินทาง
- การซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (forward exchange)

กำหนดเงื่อนไขล่วงหน้า (สัญญาซื้อขาย)

~~FOR EX~~

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign exchange rate)

หมายถึง ราคาของเงินตราต่างประเทศที่คิดเป็นเงินตราภายในประเทศ มีลักษณะเหมือนสินค้าและบริการ มีการกำหนดราคา ซึ่งเป็นผลของ อุปสงค์ และอุปทาน

อุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศ

- **เส้นอุปสงค์ และอุปทาน**ของเงินตราต่างประเทศ เหมือนกับอุปสงค์และอุปทานของสินค้า/บริการ
- ซึ่งอุปสงค์ และอุปทานนั้น เป็นผลจากกิจกรรมเศรษฐกิจที่มีระหว่างประเทศ
- อุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศ จะกำหนดดุลยภาพของอัตราแลกเปลี่ยน

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

การลดค่าเงิน และการเพิ่มค่าเงิน (devaluation / revaluation)

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ทำให้ค่าเงินภายในประเทศ ถูกลง (กรณีลดค่าเงิน) หรือ แพงขึ้น (กรณีเพิ่มค่าเงิน) เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเงินตราต่างประเทศ

ไทยลดค่าเงิน เงินบาทอ่อนลง

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ระบบการเงินระหว่างประเทศ (international monetary system)

หมายถึง ระเบียบข้อบังคับที่ใช้ควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของประเทศต่างๆ ให้มีแนวทางในการปฏิบัติเดียวกัน แยกเป็น

2 ระบบใหญ่ๆ คือ

fix 1 dollar = n บาท

➤ ระบบการเงินที่อัตราแลกเปลี่ยนกำหนดค่าเสมอภาคไว้กับค่ามาตรฐาน หรือระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (fixed exchange rate system)

➤ ระบบการเงินที่กำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว หรือระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว (floating exchange rate system)

➤ อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวอิสระ

↳ ปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ

➤ อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวร่วมกัน

➤ อัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าเงินตราภายในประเทศ เมื่อเทียบกับค่าเงินต่างประเทศบ่อยครั้ง

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

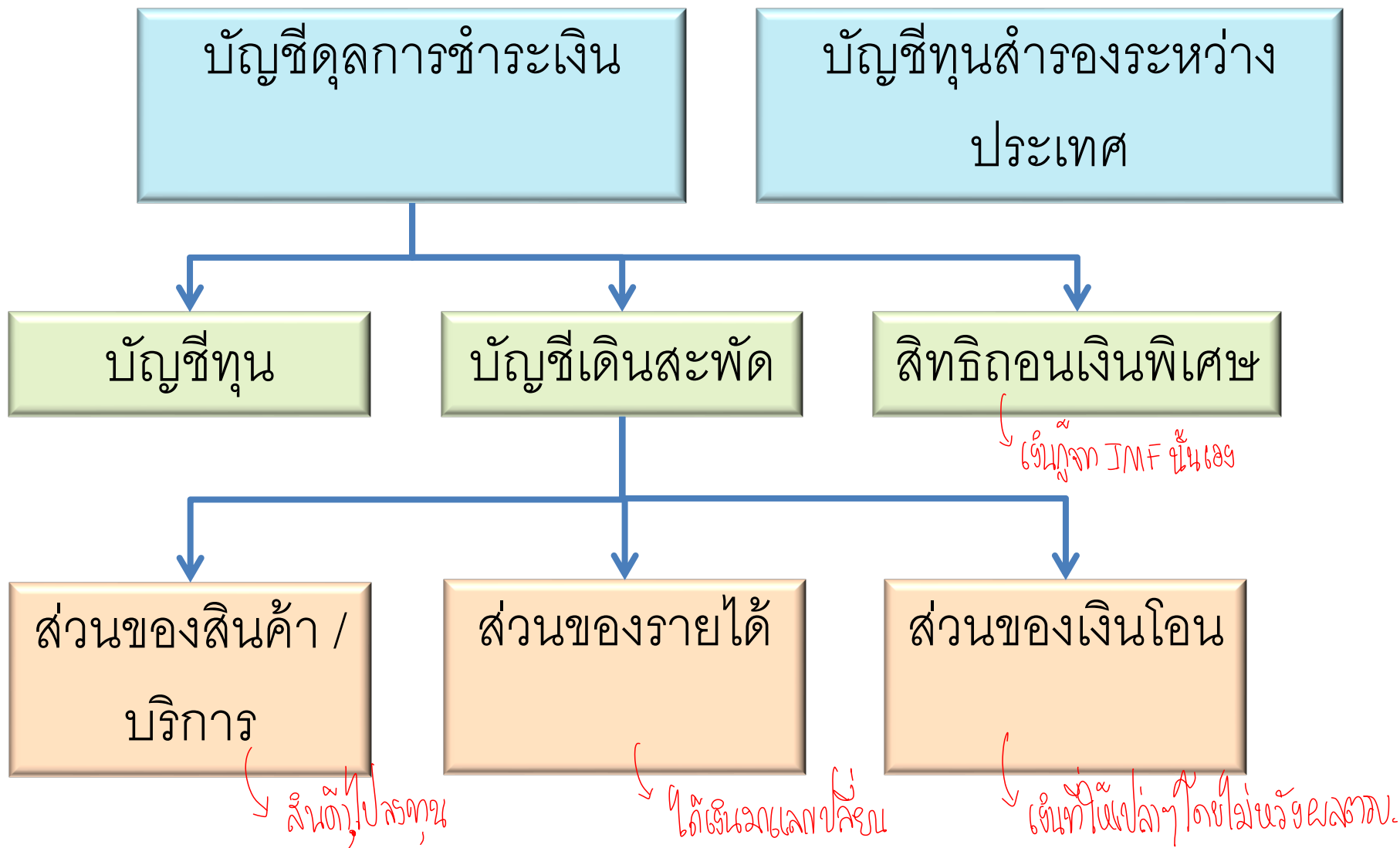
ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

(balance of international payment)

หรือ ดุลชำระเงิน (balance of payment) หมายถึง **บัญชีที่บันทึก** **เกี่ยวกับธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (economic transaction)** อย่างมีระบบ ระหว่างผู้พำนักอาศัยของประเทศหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้บันทึก กับผู้พำนักอาศัยอีกประเทศหนึ่งซึ่งถูกบันทึกในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ปกติ คือรายปี

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ส่วนประกอบของบัญชีดุลการชำระเงิน ✱

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ส่วนของสินค้าและบริการ

ส่วนของสินค้าจะบันทึกรายการ **สินค้าเข้า** และ **สินค้าออก** รวมทั้งทองคำที่ไม่ใช่เงินตราต่างประเทศ เมื่อรวมรายการสินค้าทั้งหมด เรียกว่า “**ดุลการค้า(balance of trade)**” ถ้าผลส่งออก $>$ นำเข้า หมายถึงประเทศได้รับเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น เรียกว่า “**เกินดุล(surplus)**” ตรงข้ามถ้า นำเข้า $>$ ส่งออก เรียกว่า “**ขาดดุล(deficit)**”

ส่วนของบริการ ประกอบด้วย

- ค่าขนส่ง
- การเดินทางระหว่างประเทศ
- รายจ่ายรัฐบาลในต่างประเทศ
- บริการอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายทอสด , ค่าตัวนักร้อง

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ส่วนของรายได้

ประกอบด้วย รายได้ที่เกิดจากผลตอบแทนของการลงทุนในต่างประเทศ ทั้งของภาครัฐบาลและเอกชน ทั้งในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล ถ้าประเทศไปลงทุนก็จะได้รับรายได้เข้าประเทศ ตรงกันข้าม หากต่างประเทศมาลงทุนแล้วจ่ายผลตอบแทนออก ก็นำมาหักลบออก

ส่วนของเงินโอน

การโอน หมายถึง การโอนเงิน/สิ่งของโดยไม่จ่ายผลตอบแทนในรูปสินค้า/บริการ ซึ่งทำได้ทั้งภาครัฐบาล/เอกชน ตัวอย่างเช่น โอนเงินให้ญาติ รัฐบาลให้ความช่วยเหลือประเทศต่างๆ

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

บัญชีทุน

เป็นบัญชีที่บันทึกรายการของการเคลื่อนย้ายของเงินทุน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

- “การลงทุนโดยตรง(direct investment)”
- “การลงทุนโดยอ้อม(Indirect investment)”

รายการสิทธิถอนเงินพิเศษ (special drawing right : SDR_s)

เป็นรายการที่ IMF สร้างขึ้นมา เหมือนทองคำ หรือเงินตราต่างประเทศ ใช้ชำระหนี้ระหว่างประเทศได้

รายการผลิตผล และตลาดเคลื่อน

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

เมื่อรวมรายการทั้งหมด เรียกว่า “ดุลการชำระเงิน (balance of payment)”

ถ้า เงินเข้า > เงินออก เรียกว่า “เกินดุลชำระเงิน”

ถ้า เงินเข้า < เงินออก เรียกว่า “ขาดดุลชำระเงิน”

ปัญหาการขาดดุลซ้อน คือ การขาดดุลของบัญชี ทุกบัญชี
ตั้งแต่บัญชี ดุลการค้า ดุลเดินสะพัด และดุลการชำระเงิน

↓
การส่งออก

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ (international reserve)

ประกอบด้วย

- ทองคำ ที่เป็นหลักทรัพย์เงินตรา ใช้หนุนหลังพันธบัตรและรักษาสภาพคล่องในการชำระหนี้ระหว่างประเทศ
- เงินตราต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับ
- หลักทรัพย์ทั้งระยะสั้น/ยาว ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และให้ผลตอบแทน
- เงินฝากธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ ในสกุลเงินต่างประเทศ
- สิทธิถอนเงินพิเศษ (SDR₅) จาก IMF

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ (international reserve)

บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ เป็น บัญชีที่บันทึกรายการเกี่ยวกับการไหลเข้าและไหลออกของทุนสำรองระหว่างประเทศ เพื่อปรับการเกินดุลหรือขาดดุลในดุลการชำระเงินให้เข้าสู่ภาวะสมดุล

ถ้าประเทศ มีดุลการชำระเงิน เกินดุล $\Rightarrow$ เงินไหลเข้า $\Rightarrow$ มีเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น $\Rightarrow$ เอาเงินไปฝาก/ลงทุนต่างประเทศ $\Rightarrow$ เสมือนมีเงินทุนไหลออก $\Rightarrow$ ทำให้สมดุล

ถ้าประเทศ มีดุลการชำระเงิน ขาดดุล $\Rightarrow$ เงินไหลออก $\Rightarrow$ มีเงินตราต่างประเทศลดลง $\Rightarrow$ เหมือนไปถอนเงินลงทุนต่างประเทศ $\Rightarrow$ เสมือนมีเงินทุนไหลเข้า $\Rightarrow$ ทำให้สมดุล

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

ผลของการเกินดุล และขาดดุลชำระเงิน

ถ้าประเทศ เกินดุล มาก และติดต่อกันนานๆ แสดงว่ามีปริมาณเงินไหลเข้ามาก อาจทำให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อได้ ตรงข้าม ถ้าประเทศขาดดุล จะทำให้เงินไหลออก อาจก่อให้เกิดปัญหาเงินฝืดได้ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาได้ทั้งคู่

ดุลที่มีผลต่อดุลชำระเงิน คือ ดุลเดินสะพัด ซึ่งที่สำคัญ คือ ดุลการค้า

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

การแก้ปัญหาขาดดุลชำระเงิน

- การลดค่าเงิน หรือ เพิ่มค่าเงิน
- การให้อัตราแลกเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงโดยเสรี
- การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการภายในประเทศ
- การควบคุมของรัฐบาล เช่น
  - ควบคุมทางการค้า โดยเก็บภาษีนำเข้า/จำกัดโควตา
  - ควบคุมด้านการเงิน โดยควบคุมการไหลเข้าออกของเงิน หรือกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

การแก้ปัญหาขาดดุลชำระเงิน

- การลดค่าเงิน หรือ เพิ่มค่าเงิน
- การให้อัตราแลกเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงโดยเสรี
- การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการภายในประเทศ
- การควบคุมของรัฐบาล เช่น
  - ควบคุมทางการค้า โดยเก็บภาษีนำเข้า/จำกัดโควตา
  - ควบคุมด้านการเงิน โดยควบคุมการไหลเข้าออกของเงิน หรือกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา

การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

การแก้ปัญหาขาดดุลชำระเงิน

- การลดค่าเงิน หรือ เพิ่มค่าเงิน
- การให้อัตราแลกเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงโดยเสรี
- การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการภายในประเทศ
- การควบคุมของรัฐบาล เช่น
  - ควบคุมทางการค้า โดยเก็บภาษีนำเข้า/จำกัดโควตา
  - ควบคุมด้านการเงิน โดยควบคุมการไหลเข้าออกของเงิน หรือกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา